

Aan: College van Bestuur
Van: Lijst Calimero
Dagtekening: Groningen, 1 mei 2014
Betreft: Toegangsbeleid UB – *‘Selectie aan de Poorten van de UB’*

Inhoudsopgave

- 1. Introductie en aanleiding notitie**
- 2. Toegang tot de UB**
- 3. Vergelijking met andere UB's in Nederland**
- 4. Alternatieve mogelijkheden om capaciteitsproblemen aan te pakken**
- 5. Advies Lijst Calimero**

1. Introductie en aanleiding notitie

De Universiteitsbibliotheek (UB) van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) is toegankelijk voor iedereen en wordt daarom ook veel gebruikt door scholieren, MBO- en HBO-studenten. De UB heeft, naar de mening van Lijst Calimero, echter primair het doel om naast het toegankelijk maken van boeken en catalogi, studenten van de RUG een studieplek aan te bieden. Het is dan ook een groot probleem dat scholieren, MBO- en HBO-studenten de plekken innemen, terwijl de RUG kampt met ruimtegebrek tijdens drukke tentamenperiodes. Met het Masterplan UB¹ worden goede stappen gezet richting de oplossing van het probleem, namelijk door meer studieplaatsen te faciliteren. Echter, naar de mening van Lijst Calimero is dit in tentamenperiodes niet toereikend. Zoals ook in het Masterplan UB wordt gezegd, is het doel van de renovatie om in te spelen op de veranderende eisen en wensen van studenten voor het gebruik van de UB. Als fractie die de studentenbelangen vertegenwoordigt, willen wij met deze korte notitie graag het idee om in tentamentijd slechts universitaire studenten en medewerkers toe te laten, toelichten.

2. Toegang tot de UB

Een veelgehoord argument van bestuurders van universiteiten in Nederland, is dat de UB een plek moet zijn met een open karakter, die stadgers, studenten van andere onderwijsinstellingen en aankomende studenten moet laten zien wat de universiteit te bieden heeft. De sfeer die heerst in de UB is een sfeer die veel mensen aanspreekt, daarom is het er ook zo druk. De UB ademt een sfeer uit waar hard gewerkt wordt, waar mensen samenkomen, en waar gewerkt wordt aan het vergroten van kennis. Doordat iedereen met dezelfde doelen bezig is, werkt deze sfeer stimulerend. Wat echter demotiverend werkt, is dat er in tentamenperiodes veel studieplekken worden ingenomen door eindexamenscholieren, MBO- en HBO-studenten, waardoor universitaire studenten niet meer ter plaatse kunnen studeren. Door de toegang tot het gebouw te koppelen aan het bezit van een collegekaart of werknemerspas, kan deze frustratie worden weggenomen. RUG-studenten zullen in grotere getale de mogelijkheid hebben om in de UB te studeren, wat de studieresultaten ten goede kan komen. Slechts daar waar een probleem is, moeten er stappen worden gezet. Buiten de officieel bepaalde tentamentijden is het geen probleem dat de UB toegankelijk is voor iedereen. Rondleidingen voor stadgers en scholieren kunnen dan ook het best in de niet-tentamenperiode worden ingepland.

3. Vergelijking met andere UB's in Nederland

Omdat Lijst Calimero het belangrijk vindt om ook te kijken naar de best practices van andere universiteiten, hebben wij hierover informatie vanuit het land verzameld.

¹ Stuk Commissie Middelen 20 februari 2014, RUG, 0.5 CM006 Masterplan UB

Universiteit van Amsterdam

Aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) wordt al een beperkt toegangsbeleid gehanteerd: in weekenden en doordeweeks worden na 18:00 uur geen scholieren en studenten van de VU meer toegelaten.² Aangezien de organisatie van de UvA en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) gezamenlijk is, worden HBO-studenten nog wel altijd toegelaten. Dit komt ook doordat de HvA geen eigen alternatieve studiewerkplekken aanbiedt. De medezeggenschap van de UvA geeft aan dat dit beleid in de toekomst eventueel kan veranderen. Toegang wordt verleend door middel van het laten zien van je pasje bij de receptie, waarna een toegangspoort wordt opengedaan. Automatische toegangspoortjes, zonder tussenkomst van een receptie-medewerker, zullen in de nauwe toekomst worden geïnstalleerd.

Lijst Calimero denkt dat het beleid van de UvA al een stap in de goede richting is, maar dat het capaciteitsprobleem aan de RUG voornamelijk in tentamenperiodes ligt, vrijwel onafhankelijk van het tijdstip op de dag. Het werken met toegangspoortjes is een goede optie voor de RUG, maar dan met een ander beleid ten aanzien van de tijdstippen van beperkte toegang. Daarnaast is de organisatie van de RUG niet gedeeld met die van de Hanzehogeschool Groningen, en zijn er alternatieve studieruimtes voor HBO-studenten, dus aan de RUG zou hier anders op ingespeeld kunnen worden.

Universiteit Utrecht

In de UB Binnenstad en UB Uithof is na 17:00 uur en in het weekend alleen toegang mogelijk op vertoon van een geldig legitimatiebewijs: rijbewijs, paspoort, ID-kaart en UU-collegekaart met pasfoto.³ De drukte in de UB's van Utrecht is nog erger dan in Groningen, aangezien daar de UB daar in tentamentijd vaak al om 8:30 uur 's ochtends stampvol zit. Om de veiligheid te garanderen, wordt er gewerkt met een strikt toegangsbeleid: op een gegeven moment mogen er niet meer mensen de UB in.⁴ Er wordt ook gesurveilleerd in de UB om plaatsen waar geen studenten zitten, maar die wel bezet worden gehouden door boeken, toe te wijzen aan wachtende studenten bij de ingang.

Lijst Calimero denkt dat situaties met dranghekken en een 'op=op-mentaliteit' voorkomen moeten worden. Dat dit beleid bestaat, komt doordat er aan de UU nu nog niet genoeg studieplaatsen zijn om aan de vraag te voldoen, en er niet wordt gewerkt met een strikt toegangsbeleid. De medezeggenschap van de UU is op dit moment in gesprek met het College om een toegangsbeleid te introduceren.

4. Alternatieve mogelijkheden om capaciteitsproblemen aan te pakken

Naast de mogelijkheid om het toegangsbeleid van de UB aan te pakken, zijn er nog meer opties om de drukte terug te dringen. Deze opties kunnen complementair aan de verandering in het toegangsbeleid worden ingevoerd.

Bezet houden van plekken

Een groot probleem dat zich als vicieuze cirkel voordoet, is het fenomeen dat studenten plaatsen bezet houden terwijl er niet op die plaatsen wordt gestudeerd. Doordat het in de UB vaak vol is, vragen veel studenten hun studiegenoten plaatsen bezet te laten houden totdat ze zelf arriveren op locatie: *'toch iedereen doet het, en anders heb ik straks geen studieplek.'* Dit is zorgelijk, want hierdoor wordt het probleem van een gebrek aan studieplekken juist groter. Er moet worden gestart met een eenvoudige methode om studenten te wijzen op de huisregels van de UB: een aantal posters met de boodschap dat langer dan een uur afwezig zijn niet de bedoeling is, zal het bewustzijn al stimuleren. Het verkondigen van de boodschap *'Een lege werkplek is een vrije werkplek'* zal assertiviteit van studenten aansporen.

Onduidelijkheid beschikbaarheid van plekken

Naast de UB, bestaan er andere plaatsen waar studiewerkplekken beschikbaar zijn, zoals de Letterenbibliotheek (LB), de Medische Bibliotheek en de Bibliotheek Zernike. Als er, door middel van een digitaal systeem, in kaart kan worden gebracht hoeveel plaatsen er nog beschikbaar zijn, kan de allocatie van studenten beter plaatsvinden. Op het moment dat er toegangspoortjes worden geïntroduceerd, kan

² Reglement Bibliotheek Universiteit van Amsterdam, artikel 9

³ Huisreglement Universiteitsbibliotheek Utrecht

⁴ Xander Bronkhorst, 'Bomvolle universiteitsbibliotheek sluit toegangspoortjes' (dub.uu.nl 2014)

<<http://www.dub.uu.nl/artikel/nieuws/bomvolle-universiteitsbibliotheek-sluit-toegangspoortjes.html>> bekeken 18 februari 2014

worden geteld hoeveel studenten er binnen aanwezig zijn, door 'in en uit te checken'. Als het aantal mensen binnen het gebouw constant wordt bijgehouden op de UB-app of RUG-app, is de beschikbaarheid eenvoudig zichtbaar.

5. Advies Lijst Calimero

Lijst Calimero denkt dat het tijd is om grote stappen te maken in het beleid van de UB. Het vergroten van het aantal studiewerkplekken door de UB-renovatie is goed, maar niet genoeg. Het capaciteitsprobleem moet bij de kern worden aangepakt. Daarnaast duurt het nog een heel aantal jaren voordat de renovatie klaar is. In de tussentijd zal de druk op de capaciteit nog groter zijn. Door toegang in de erkende tentamentijden slechts aan RUG-studenten en –medewerkers te verlenen, het bezet houden van plekken aan te pakken en de onduidelijkheid van beschikbaarheid van plekken weg te nemen, kan het probleem waarschijnlijk grotendeels tot volledig worden verholpen. Op die manier zullen studenten niet alleen meer tevreden zijn, maar ook beter studeren.

Lijst Calimero

Fractie 2013/2014

Wytse Valkema
Hannelore Vanderveen
Wieteke Smit
Tobias Grond
Charlotte van Woerden